

Prvky rozlišování: Důvěrný vztah k Pánu

Ve středeční katechezi se papež František vrátil k tématu rozlišování. Zaměřil se na „jeden z podstatných prvků, kterým je modlitba“. Řekl, že nejdůležitější je vstoupit do důvěrného přátelství s Bohem a „odpoutat se od strachu a pochybností, které mohou naše srdce zneklidňovat“.

28.09.2022

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Vracíme se ke katechezím o rozlišování. Je to velice důležité téma, abychom poznali, co se v nás děje. Je třeba rozpoznat, odkud pocházejí některé pocity a myšlenky a k jakým rozhodnutím nás vedou. Dnes se zaměříme na jeden z ustavujících prvků rozlišování, tedy modlitbu. Rozlišování vyžaduje, abychom prodlévali v prostředí a stavu modlitby.

Modlitba je při duchovním rozlišování nepostradatelnou pomocí, neboť nám umožňuje, abychom se k Bohu obraceli v prostotě a důvěrnosti, jako se rozmlouvá s přítelem. Dokážeme tak překročit své myšlení a vstoupit do milujícího, bezprostředního, niterného vztahu s Pánem. Tajemstvím života světců je právě tato důvěrná obeznámenost s Bohem, která v nich narůstá a stále

více usnadňuje rozpoznání toho, v čem má Pán zalíbení. Pravá modlitba spočívá v důvěrnosti a spoléhání na Boha, nikoli v papouškování, mechanickém odříkávání modlitbiček. Pravá modlitba tkví v bezprostředním a citovém vztahu k Pánu. Tato důvěrnost překonává obavy a pochybnosti nad tím, že by snad Jeho vůle neprospívala našemu dobru, což je pokušení, které nám leckdy prochází myslí, zneklidňuje srdce, vnáší do něj nejistotu anebo také trpkost.

Rozlišování si nenárokují naprostou jistotu, není to chemicky čistá metoda, poněvadž se týká života, který není vždy logický, ale vyznačuje se hledisky, jež nelze uzavřít v jediné myšlenkové kategorii. Rádi bychom se přesně dozvěděli, jak si počínat, a přece se pak chováme nedůsledně, i když něco takového nastane. Kolikrát jsme sami na sobě zakusili to, co apoštol

Pavel popisuje slovy: „Nekonám dobro, které chci, nýbrž dělám zlo, které nechci“ (*Řím 7,19*). Stalo se to mnohokrát. Nejednáme výlučně rozumově, nejsme stroje, nestačí nám obdržet návod, abychom ho vykonali. Naše rozhodnutí pro Pána ovlivňují překážky nebo naopak posily, které jsou především citového rázu.

Je význačné, že první zázrak, který Ježíš koná v Markově evangeliu, je exorcismus (srov. 1, 21-28). V synagoze v Kafarnau Ježíš vymítá nečistého ducha z posedlého člověka, a tak jej vysvobozuje z klamné představy o Bohu, kterou nám satan vnuká již od počátku – totiž obrazu Boha, který si nepřaje naše štěstí. Onen posedlý z evangelního úryvku ví, že Ježíš je Bůh, avšak nepřivádí ho to k víře v Boha, naopak křičí: „Přišel jsi nás zahubit?“ (verš 24).

Mnozí lidé, včetně křesťanů, si myslí totéž: Ježíš by snad mohl být Božím Synem; nicméně pochybují o tom, že by chtěl naše štěstí. Naopak, někteří lidé se obávají, že pokud vezmeme Jeho pozvání vážně, zničíme si život a umrtvíme svá nejmnocnější přání a touhy. Domněnky o tom, že Bůh žádá příliš, strach z těchto přemrštěných nároků a představy, že nás nemá opravdu rád, občas prorážejí naším nitrem. V naší první katechezi o rozlišování jsme ovšem zaznamenali, že průvodním prvkem setkání s Pánem je radost. Když se modlím a setkávám s Pánem, uchvacuje mne radost. Každého člověka se zmocňuje radost, což je krásné. Smutek anebo strach jsou naopak známkami toho, že se Bohu vzdalujeme. „Chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání“, říká Ježíš bohatému mladíkovi. Onomu mladému muži ale některé zábrany nepovolily, aby naplnil touhu po těsném následování »dobrého mistra«, kterou choval v

srdci. Byl to podnikavý mladík plný zájmu, který Ježíše vyhledal ze svého popudu, ale jeho city byly zároveň velice rozporuplné, neboť přikládal přílišnou důležitost majetku. Ježíš ho nenutí k rozhodnutí, nicméně evangelium poznamenává, že onen mladík odchází „zarmoucen“ (verš 22). Když se někdo vzdaluje Pánu, nikdy není spokojený, byť by nakládal velikou hojností statků a možností. Ježíš nikdy nikoho nenutí k následování, nikdy. Ježíš ti objasňuje svou vůli, z celého srdce ti ji dává poznat, ale ponechává ti svobodu. Právě tato svoboda je na modlitbě s Ježíšem to nejkrásnější. Když se naopak od Pána vzdálíme, zůstane nám v srdci smutek a ošklivost.

Rozlišování našich niterných hnutí není jednoduché, protože zdání klame, avšak v důvěrném vztahu s Pánem se mohou mírně rozplynout veškeré pochybnosti a obavy, čímž se náš život stále více uschopňuje k

přijetí onoho „jemného světla“, jak je krásně nazýval sv. John Henry Newman. Světci ve své záři zrcadlí Boží světlo a svými prostými každodenními gesty vyjevují láskyplnou přítomnost Boha, který činí nemožné možným. O manželích, kteří spolu prožili kus života a měli se rádi, se říká, že se nakonec podobají jeden druhému. Obdobně bychom mohli popsat citovou modlitbu: postupně, avšak stále účinněji, nás uschopňuje k tomu, abychom rozpoznali, na čem záleží při utváření naší druhé přirozenosti jako čehosi, co by prýštilo z hloubi našeho bytí. Prodlévat v modlitbě neznamená pronášet množství slov, nikoli. Je třeba se pohroužit do modlitby, otevřít Ježíši srdce, přistoupit k Ježíši, povolit Mu, aby vešel do mého srdce a dal nám pocítit svou přítomnost. A tam pak můžeme rozlišovat, kdy je zde Ježíš a kdy jsme to my se svými

myšlenkami, které se leckdy vzdalují Ježíšově vůli.

Prosme o milost, abychom prožívali přátelský vztah k Pánu, jako když přítel hovoří s přítelem (srov. sv. Ignác z Loyoly, Duchovní cvičení, 53). Znal jsem jednoho starého řeholníka, který byl vrátným v jedné koleji. Pokaždé, když mohl, chodíval do kaple, podíval se na oltář a řekl: „Ahoj“, protože si s Ježíšem byli blízcí. Nepotřeboval toho moc napovídat, jenom ono „Ahoj, jsem tu a ty jsi u mě“. Takový vztah bychom měli mít v modlitbě: blízkost, citovou blízkost, jako mezi bratry, blízkost k Ježíši. Úsměv, jednoduché gesto, a nikoli odříkávání slov, která se nedotknou srdce. Tuto milost si máme vyprošovat pro sebe i pro druhé, abychom tak v Ježíši spatřovali svého největšího a nejvěrnějšího Přítele, který nás nevydírá a hlavně nás nikdy neopustí, i když se mu vzdálíme.

Ježíš zůstává u dveří našeho srdce. „Nechci o tobě nic vědět“, říkáme mu. Avšak On tam tiše zůstává, aby byl po ruce a na dosah srdce, protože je stále věrný. Pokračujme v této modlitbě, pronášeje v modlitbě ono „ahoj“, pozdravujme Pána srdcem, modlitbou citovou a blízkou, kterou netvoří mnoho slov, nýbrž dobrá díla a gesta.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
prvky-rozlisovani-duverny-vztah-k-
panu/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/prvky-rozlisovani-duverny-vztah-k-panu/) (08.08.2025)